

Dosarul nr. 3ra-270/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Gheorghe Sobieski-Camerzan,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva Agenției Proprietății Publice, persoane terțe Consiliul municipal Chișinău și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind obligarea la delimitarea și eliberarea bunului imobil, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 30 august 2018, Gheorghe Sobieski-Camerzan a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Agenției Proprietății Publice, privind obligarea la delimitarea și eliberarea bunului imobil.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 18 iunie 2018, a expediat o cerere Agenției Proprietății Publice, prin intermediul căreia a solicitat delimitarea și eliberarea bunului său imobil din str. Vasile Alecsandri, xx, mun. Chișinău, care se află într-un bloc locativ înregistrat după statul Republica Moldova, cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, cu suprafața de aproape 80 m.p.

Din motiv că Agenția Proprietății Publice a refuzat să-i răspundă la cerere, ultimul a expediat prin poștă o plângere în adresa Ministerului Economiei, care a fost recepționată la data de 30 iulie 2018.

Susține că a fost refuzată examinarea plângerii înaintate, fiind înștiințat în acest sens prin răspunsul nr.S-359/-05/2-8214 din 03 august 2018, petiția a fost remisă spre examinare conform competenței Agenției Proprietății Publice, care a refuzat să o examineze în termenul legal.

Mai menționează că, la data de 07 ianuarie 2004, în rezultatul unui atac raider comis de un grup mare de polițiști înarmați, bunul imobil al reclamantului a fost ocupat de către aceștia, reclamantul fiind evacuat și deposedat de actele bunului imobil și de alte bunuri, acțiuni care au dus la constatarea violării art.8,13 și art.1 al Protocolului nr.1 adițional la CEDO, prin hotărârea pronunțată la 13 februarie 2018.

Invocă că, pînă în prezent, suferă prejudicii mari din cauza pîrîtului, care refuză să delimiteze și să-i elibereze integral bunul său imobil.

Prin urmare, consideră reclamantul că, fiind parte lezată, trebuie să fie repus în situația în care s-a aflat înainte de violarea Convenției, prin realizarea principiului restitutio in integrum.

În asemenea circumstanțe, solicită obligarea la delimitarea și eliberarea bunului imobil cu o suprafață de 80 m.p. din str.Vasile Alexandri nr.xx, municipiul Chișinău.

Prin hotărîrea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), s-a respins acțiunea înaintată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva Agenției Proprietății Publice privind obligarea la delimitarea și eliberarea bunului imobil, drept neîntemeiată (f.d. 89).

Prin decizia din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 31 ianuarie 2019, fiind casată hotărîrea, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța judiciară competentă de contencios administrativ al Judecătoriei Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.119-122).

Prin încheierea din 02 august 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), s-au atras în proces în calitate de persoane terțe Consiliul municipal Chișinău și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (f.d. 139).

La 28 ianuarie 2020, Gheorghe Sobieski-Camerzan, a înaintat cerere cu privire la mărirea cuantumului pretențiilor, solicitînd suplimentar încasarea prejudiciului material din contul Agenției Proprietății Publice, în mărime de 280 000 lei, precum și a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei (f.d. 171).

Prin încheierea din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), s-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și moral înaintată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan (f.d.208).

Prin hotărîrea din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), s-a respins acțiunea înaintată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva Agenției Proprietății Publice, persoane terțe Consiliul municipal Chișinău și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind obligarea la delimitarea și eliberarea bunului imobil, drept neîntemeiată (f.d. 209).

La 26 martie 2020, Gheorghe Sobieski-Camerzan, a declarat apel împotriva hotărîrii din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii și pronunțarea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii (f.d. 216).

La 01 aprilie 2020, Gheorghe Sobieski-Camerzan, a înaintat și cerere de recurs împotriva încheierii din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), prin care s-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și moral înaintată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admisă pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și moral, invocînd că, ilegal, avînd scopul de a-i îngradi accesul la justiție, instanța de fond a refuzat examinarea cererii cu privire la repararea prejudiciului material și moral (f.d. 219).

Prin decizia din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva hotărîrii din 19 martie 2020

a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), precum și cererea de recurs împotriva încheierii din 19 martie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani).

În favoarea acestei soluții, instanța de apel a constatat legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, ca fiind emisă cu elucidarea tuturor circumstanțelor cauzei și aprecierea obiectivă, sub toate aspectele, a probelor administrate la dosar. Or, reclamantul a invocat nejustificat existența dreptului de proprietate asupra bunului imobil cu o suprafață de 80 m.p., din strada Vasile Alecsandri nr.xx, municipiul Chișinău. Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, proprietarul bunului imobil, a cărui delimitare și eliberare solicită intimatul/reclamant, este Republica Moldova, fiind înregistrat dreptul de proprietate, în baza Legii nr.1543 din 25 februarie 1998 a cadastrului bunurilor imobile, la 15 iulie 2000 (f.d.80).

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, din analiza hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului la care face referire reclamantul, pct.42, se desprinde cu certitudine că Înalta Curte a constatat violarea drepturilor deținute asupra bunurilor mobile care au aparținut reclamantului și care se aflau în încăperile sigilate, constatînd violarea art.8, 13 și art.1 al protocolului nr.1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, referindu-se la bunurile mobile, și nu la cele imobile ale apelantului/reclamant.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de fond just a reținut că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a declarat admisibil capătul de cerere formulat în temeiul art.8 din Convenție coroborat cu art.13, în ceea ce privește sigilarea biroului reclamantului și a art.1 din Protocolul nr.1, în ceea ce privește sechestrul asupra bunurilor mobile ale reclamantului și nicidecum nu s-a pronunțat asupra bunului imobil cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, care, în viziunea apelantului/reclamant, ar fi proprietatea acestuia.

În acest context, instanța de control judiciar a confirmat temeinicia concluziilor instanței de fond privind respingerea, drept neîntemeiate, a pretențiilor privind obligarea la delimitarea și eliberarea bunului imobil. Or, art. 46 alin. (1) și (2) din Constituție, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

Cu referire la cererea de recurs declarată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 martie 2020, prin care s-au declarat drept inadmisibile pretențiile cu privire la repararea prejudiciului material și moral înaintate de către Gheorghe Sobieski-Camerzan din motivul nerespectării procedurii prealabile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, verificînd legalitatea și temeinicia încheierii contestate, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința recursului, a conchis că recursul este admisibil, dar neîntemeiat, din motivul nerespectării procedurii prealabile, condiție obligatorie stipulată la art. 208 Cod administrativ.

La data de 24 decembrie 2020, Gheorghe Sobieski-Camerzan a declarat recurs motivat împotriva deciziei din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea formulată să fie admisă integral.

În susținerea cererii de recurs, recurentul a indicat că, atît instanța de fond, cît și instanța de apel, au denaturat esența cererii sale și au omis intenționat să examineze și să admită cererea sa din 27 septembrie 2019, prin care a solicitat instanței, în

conformitate cu prevederile art. 119 Cod procedură civilă, să oblige intimatul să prezinte actul juridic translativ de proprietate prin care a fost înregistrat acest bun imobil în registrul lor, cât și obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău să prezinte dosrul tehnic și extrasul din registru.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

În conformitate cu art. 2xx alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În sensul cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Examinând admisibilitatea cererii de recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

Din materialele și lucrările dosarului rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 04 noiembrie 2020 și a comunicat recurentului dispozitivul acesteia la 11 noiembrie 2020 (f.d. 248).

Din conținutul avizului de recepție poștală DS8000798473AS, rezultă că, la 23 decembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a notificat recurentului, la adresa de domiciliu, decizia motivată din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 250).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele faptice constatate, Colegiul constată că începutul curgerii termenului de depunere a recursului acestuia este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei (dispozitivului), adică ziua de 12 noiembrie 2020, iar termenul limită fiind data de 11 decembrie 2020, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Gheorghe Sobieski-Camerzan a depus doar motivarea recursului la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal, la

24 decembrie 2020 (f.d. 251), nu a comunicat instanței motivele pentru care a omis să dispună de dreptul său procedural prevăzut de art. art. 245 alin. (1) Cod administrativ și nici nu a solicitat repunerea în termen.

La aspectul dat, completul consideră că, de la momentul notificării deciziei (dispozitivului) din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune recurs în interiorul termenului instituit la 245 alin. (1) Cod administrativ.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul din 24 decembrie 2020 a fost depus după expirarea termenului prevăzut de art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

În atare circumstanțe, Colegiul opinează că declararea recursului depus de Gheorghe Sobieski-Camerzan ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impune regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul lui Gheorghe Sobieski-Camerzan.

Conform art. 191 alin. (5), art. 241 și art. 243 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul depus de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva deciziei din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva Agenției Proprietății Publice, persoane terțe Consiliul municipal Chișinău și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind obligarea la delimitarea și eliberarea bunului imobil, repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu